

Utkast til forskrift om endring i forskrift om hold av høns og kalkun

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet (dato) med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd § 8, § 9, § 19, § 23 og § 24, jf. kgl. res. 11. juni 2010 nr. 814.

I EØS-henvisning tilføyes følgende:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I punkt 9.1 nr. 13 (direktiv 2007/43/EF).

Forskriften er meldt til EFTAs overvåkingsorgan i henhold til kravene i lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler (EØS-høringsloven) og vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF endret ved direktiv 98/48/EF).

I

I forskrift 12 desember 2001 nr. 1494 om hold av høns og kalkun gjøres følgende endringer:

Hjemmelsfeltet skal lyde:

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 12 desember 2001 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd § 5, § 6, § 7, § 8, § 9, § 15, § 19, § 23, § 24, § 25 og § 38, jf. kgl. res. 11. juni 2010 nr. 814.

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I pkt. 9.1. nummer 8. (direktiv 1999/74/EF) og nr. 13. (direktiv 2007/43/EF) og vedlegg I kap. I pkt. 9.2 nr. 2. (direktiv 2002/4/EF).

§ 2 annet og tredje ledd skal lyde:

Bestemmelsene i § 8, § 11, § 14, § 29 a, § 35 b og § 37 gjelder ikke fjørfehold med færre enn 200 dyr.

Bestemmelsene i § 5 andre ledd om *kompetanse* gjelder bare for besetninger på mer enn 200 slaktekylling.

§ 3 skal lyde:

§ 3 Definisjoner

I denne forskriften betyr

a) avlsdyr: tamhøns som er 20 uker eller eldre, og kalkun som er 30 uker eller eldre, og som holdes for å produsere rugeegg

b) bruksareal: flateareal som er tilgjengelig for dyra hele tiden, unntatt redearealet

c) daggamle kyllinger og kalkunkyllinger: tamhøns og kalkun som er yngre enn 72 timer, og som ikke er føret etter klekking

d) daglig dødelighetsrate: antall døde kyllinger per dag i ett innsett i ett hus dividert på antall kyllinger til stede i huset, multiplisert med 100. Antall døde kyllinger inkluderer de som er avlivet på grunn av sykdom eller andre forhold

e) dyreholder: dyreeieren og annen person som eventuelt representerer dyreeieren i det daglige stedet av fjørfe på permanent eller midlertidig basis

f) dyretetthet: total vekt av levende dyr som er til stede på samme tid per kvadratmeter bruksareal i dyrerommet

g) fjørfe: fugler av artene tamhøns (*Gallus gallus*) og kalkun (*Meleagris gallopavo*)

- h) fjørfeanlegg: uteareal, bygninger og tekniske innretninger hvor det holdes fjørfe
- i) flokk: to eller flere fugler som er til stede samtidig i samme hus
- j) individtetthet: antall fugler som er til stede på samme tid per kvadratmeter bruksareal i dyrerommet eller buret
- k) inngrep: å skjære eller stikke gjennom hud eller annet levende vev, ødelegge levende vev eller fjerne hele eller deler av kroppsdel
- l) livkylling: tamhøns som er yngre enn 20 uker og som oppdrettes for produksjon av egg (inkludert rugeegg)
- m) slaktekylling: tamhøns som er yngre enn 20 uker, og som holdes for å produsere kjøtt
- n) verpehøns: tamhøns som er 20 uker eller eldre, og som holdes for å produsere konsumegg

§ 7 skal lyde:

§ 7 *Fjørfeanlegg*

Fjørfeanlegg skal være utformet slik at

- a) *fuglene* i størst mulig grad får ivaretatt fysiske og psykiske behov, herunder atferdsbehov
- b) *fuglene* kan utføre normale bevegelser
- c) netting og annet materiale i bur er av god utforming og kvalitet
- d) det er liten risiko for skade på *fuglene*, herunder ved innsett og uttak
- e) gulv, vagle og annet materiale ikke påfører *fuglene* ubehag
- f) vaglen i minst mulig grad hindrer fremkommeligheten for *fuglene*
- g) det er enkelt å foreta en grundig inspeksjon og å føre forsvarlig tilsyn med alle *fuglene*
- h) det er mulig å gi *fuglene* godt stell og behandling
- i) *fuglene* ikke kan rømme.

Fugler som holdes innenfor samme avgrensede arealenhet, skal ha lik alder.

Nytt tredje ledd i § 9 skal lyde:

Fuglene skal ikke kunne påføres elektrisk støt. Dette gjelder ikke nødvendig bruk av godt synlige strømgjerd utendørs. Det er ikke tillatt å ha, bruke eller sette opp strømførende ledninger innendørs for å begrense eller endre fuglenes atferd.

Nåværende tredje ledd i § 9 blir nytt fjerde ledd.

Ny § 9 a skal lyde:

§ 9 a *Vagle*

Bestemmelsen gjelder for all produksjon av tamhøns med unntak av slaktekylling.

Fuglene skal ha tilgang på sittepinner som de kan vagle seg på for å hvile. Alle fuglene skal kunne vagle seg samtidig.

Vaglens skal ikke ha skarpe kanter og skal passe for arten og størrelsen på fuglene. Vaglens skal være utformet slik at foten får et godt tak rundt vaglen. Vaglens skal være plassert i en slik høyde i forhold til gulvnivået at fuglene har en reell opplevelse av å sitte høyt når de vagler seg, og kan ha en viss oversikt over hva som foregår på gulvet. Kravet om plassering i høyden gjelder ikke i innredede bur.

Vaglens skal ikke plasseres slik at de hindrer fuglenes bevegelser på strømrådet eller slik at fôr og vann forurennes.

For verpehøns gjelder følgende tilleggskrav. Det skal være minst 15 cm vagle per høne. Ved løsdrift skal vaglen ikke plasseres over strømrådet. Den vannrette avstanden mellom vaglene skal være minst 30 cm, og mellom sittepinne og veggen minst 20 cm.

§ 10 skal lyde:

§ 10 *Klima*

Temperatur og luftkvalitet skal være tilpasset *fuglenes* behov. *Fuglene* skal holdes i tørre og trekkfrie rom. *Mengden av støv skal være minimal og nivået av gasser i luften skal ikke være skadelig for fuglene. Konsentrasjonen av ammoniakk og karbondioksid skal ikke overstige henholdsvis 20 ppm og 3000 ppm målt i høyde med fuglenes hode. Dyreholderen må ha skriftlige rutiner som følges, for å sikre at disse grenseverdiene ikke overstiges, og må iverksette tiltak hvis verdiene er for høye. Resultatet av målinger og eventuelt gjennomførte tiltak skal dokumenteres.*

§ 11 skal lyde:

§ 11 *Ventilasjons- og alarmsystem knyttet til klima*

Ventilasjonsystemer og systemer for gjødselhåndtering skal være utformet, drevet og vedlikeholdt slik at uheldige konsentrasjoner av gasser ikke oppstår.

Dersom oppholdsrommet ikke er tilstrekkelig naturlig ventilert, skal det ha

- a) et mekanisk ventilasjonsanlegg som sikrer tilstrekkelig luftskifte
- b) manuell nødventilasjon som kan brukes i tillegg til det mekaniske ventilasjonsanlegget.
- c) et fungerende alarmsystem som varsler ved strømbrudd og ved for høy eller for lav temperatur.

Alarmsystemet skal varsle personer som vet hvilke tiltak som skal iverksettes dersom det mekaniske ventilasjonsanlegget svikter. Alarmsystemet skal fungere også ved strømstans. Alarmen skal testes for å se at den fungerer minst 1 gang i uken slik at feil oppdages og rettes raskt. Utførte tester skal dokumenteres.

§ 17 annet ledd skal lyde:

Det skal være tilstrekkelig med ete- og drikkeplasser. Alle *fuglene* skal ha lett tilgang til vann og fôr. Dersom ikke *fuglene* har fri tilgang på fôr, skal det være stor nok troplass til at alle *fuglene* kan ete samtidig. *Så lenge lyset i dyrerommet er på, skal fuglene alltid ha fri tilgang på drikkevann av god kvalitet. Alle fuglene skal ha adgang til minst to drikkesteder. Drikkestedene skal være konstruert og vedlikeholdt slik at det blir minst mulig spill av vann.*

§ 17 nytt tredje ledd skal lyde:

Livkyllinger og avlsdyr som transporteres mellom fjørfeanlegg, skal føres hos mottakeren innen 24 timer etter at de sist ble føret hos leverandøren. Dersom fuglene er vant til å få fôr to eller flere ganger i døgnet, skal de føres innen 12 timer. Fuglene skal tilbys vann før transport om de ikke har hatt tilgang på vann siden kvelden før. Fuglene skal lett kunne finne frem til fôr og vann når de mottas og settes inn i fjørferommet.

Ny § 17 a skal lyde:

§ 17 a *Strø og sandbad*

Fuglene skal ha tilgang på strø. Strøet skal være et løst materiale, som for eksempel sand, grus, flis, halm eller torv, som stimulerer fuglene til å hakke og skrape. Strøet skal være tørt på overflaten. Ved hvert innsett av fjørfe skal det brukes nytt strø.

Hele bruksarealet til kalkun og slaktekylling skal være strødd.

Fuglene skal ha tilgang til tilstrekkelig mengde materiale som er egnet for sandbad.

For fugler som holdes i bur, skal sandbadet være plassert og utformet slik at alle fuglene i buret kan bruke sandbadet i løpet av dagen, og uten at materialet forsvinner ut av badet. Fuglene skal kunne komme i kontakt med materialet under sandbadingen.

Ny § 17 b skal lyde:

§ 17 b *Beriket levemiljø*

I tillegg til strø, sandbad og vagler skal alle fuglene ha tilgang på ulike egnede materialer som aktiviserer og stimulerer fuglene til å utføre naturlig atferd som utforsking, aktivitet, lek, hakking og hvile og å oppholde seg i høyden.

§ 19 skal lyde:

§ 19 *Håndtering*

Innfanging og annen håndtering av fjørfe skal skje skånsomt slik at *fuglene ikke påføres* skader eller unødig frykt. Ved uttak fra bur skal *fuglen støttes* under brystet eller på annen måte holdes slik at vinger eller andre kroppsdelene ikke skades.

Fjørfe skal ikke *løftes eller* bæres i ett bein. Bæreavstanden skal begrenses mest *mulig*. *Fuglene skal bæres på en måte som er tilpasset deres størrelse og vekt.*

Ingen skal bære mer enn én kalkun om gangen. Kalkuner skal bæres med hodet opp unntatt i det øyeblikket de løftes opp. Kalkuner skal fram til de er 14 uker gamle, enten bæres i begge beina eller holdes tett inntil bærerens med støtte fra bærerens kropp og arm. Kalkuner som er eldre enn 14 uker eller tilhører en flokk med gjennomsnittsvekt over 10 kg per fugl, skal bæres i beina med støtte under den ene vingeroten.

§ 20 skal lyde:

§ 20 *Hygiene*

Det skal være god hygiene i fjørfeanleggene. Det skal vaskes og desinfiseres mellom hvert innsett. Underlaget skal holdes tilstrekkelig tørt. Uteområder skal være drenert slik at de ikke blir *gjørmete*.

Døde fugler skal fjernes daglig.

§ 21 skal lyde:

§ 21 *Inngrep og forbud mot fjerning av kroppsdelene*

Det skal ikke utføres inngrep på fjørfe uten at det er nødvendig for å utrede, forebygge eller behandle sykdom eller skade hos fuglen selv. Alle inngrep skal ivareta hensynet til fuglens funksjonsevne og livskvalitet. Frem til 1. januar 2030 er det likevel tillatt å fjerne det ytterste tåleddet på sporen til haner for å unngå skader på høner.

Alle inngrep på fjørfe skal utføres av veterinær på en skånsom og veterinærmedisinsk anerkjent metode. Fuglene skal få nødvendig bedøvelse og smertebehandling.

§ 25 skal lyde:

§ 25 *Krav til løsdriftssystemer*

I løsdrift for verpehøns skal det være

a) maksimum ni *høner* per m² bruksareal som er tilgjengelig for *dem*

b) rede som er egnet til å legge egg i og har et annet underlag enn netting. Det skal enten være minst ett enkeltrede for hver syvende høne eller minst 1 m² redeplass per 120 høner når det benyttes fellesreder.

c) et areal med strø på minst 1/3 av gulvarealet og minst 250 cm² per høne

d) fôrtro som hønene kan bruke uten hindring, med minimum 10 cm troplass per høne ved avlang fôrtro eller minimum 4 cm troplass per høne ved rund fôrtro

e) drikkerenner som hønene kan bruke uten hindring, med minimum 2,5 cm troplass per høne eller minimum 1 cm troplass per høne ved rundt drikkekar. Hvis det anvendes vannipler eller drikkekopper, skal det være minst en drikkekopp eller vannnippel per tiende høne

f) underlag som er slik utformet at det gir tilstrekkelig støtte for alle de fremadrettede klørne på hver fot.

§ 26 skal lyde:

§ 26 Tilleggskrav til aviarier

I produksjonssystemer hvor verpehøns kan bevege seg fritt mellom etasjer skal

a) det være maksimum fire etasjer over hverandre

b) avstanden mellom hver etasje være minst 45 cm

c) fôrings- og drikkeanleggene være fordelt slik at alle hønene har lik adgang

d) etasjene være innrettet slik at ekskrementer ikke faller gjennom til underliggende etasjer.

§ 29 skal lyde:

§ 29 Krav til innredede bur

I innredede bur for verpehøns skal det være

a) minst 850 cm² burareal per høne, herav minst 675 cm² bruksareal. Bruksarealet skal ha en bredde på minst 30 cm, en høyde på minst 45 cm og en helning på maks 14%. Utenfor bruksarealet skal høyden være minst 20 cm. Hvert bur skal ha et samlet areal på minst 2.000 cm²

b) rede som er egnet til å legge egg i og har et annet underlag enn netting. Antall reder og størrelsen på redet skal tilpasses flokkstørrelsen.

c) fôrtro som kan nyttes uten hindringer, og som har minst 12 cm troplass per høne

d) passende drikkesystem som svarer til gruppens størrelse. Hvis det anvendes vannipler eller drikkekopper, skal hver høne ha tilgang til minst to vannipler eller drikkekopper

e) klosliper som sikrer at hønenes klør slites og ikke vokser seg for lange. Klosliperen skal skiftes ut når effekten er for liten

f) maksimum 5,5 høner per m³ romvolum.

Det skal være en gang på minst 90 cm bredde mellom burrekkene. Det skal være minst 35 cm mellom gulvet i rommet og burene i de nederste etasjene.

Ny § 29 a skal lyde:

§ 29 a Dyrevelferdsrådgiving og dyrevelferdsprogram

Dyreholdere som holder fra og med 200 og opp til 1 000 verpehøner for å produsere egg, skal sikre at en veterinær vurderer og gir råd om velferden for verpehønene minst 1 gang i året.

Dyreholdere som holder 1 000 eller flere verpehøner for å produsere egg, skal være tilknyttet et dyrevelferdsprogram. Programmet skal godkjennes av Mattilsynet.

Dyrevelferdsprogrammet skal som minimum stille krav til dyreholderen om å:

- a) ha dyrefaglig kompetanse om velferd for verpehøns
- b) ha ekstern og intern revisjon av dyreholdet
- c) ha avtale med veterinær som skal besøke dyreholdet og vurdere og gi råd om velferden for hønene, minst en gang per innsett.
- d) måle luftkvalitet og vurdere støvmengde, strøkvalitet og fjærdrakt
- e) gjennomføre e-læringskurs i avlaving av verpehøner
- f) rette opp påpekte mangler.

Ny § 29 b skal lyde:

§ 29 b *Dyrevelferdsplan*

Ved hold av verpehøns skal dyreholderen ha en skriftlig plan for hvordan hønene skal sikres en god velferd. Planen skal som et minimum beskrive:

- a) rutinene for å sikre at alle som har ansvar for å stelle hønene, er kompetente, kjenner igjen tegn på dårlig dyrevelferd og vet hva de skal gjøre hvis hønene viser tegn på dårlig dyrevelferd
- b) hvordan hønene blir tatt hånd om når de er syke, skadde eller svake, eller viser tegn på dårlig velferd
- c) rutiner for hvordan hønene avlives
- d) rutiner for å sikre at hønene blir tatt vare på i nødstilfelle, som når dyreholderen ikke selv kan ta vare på hønene eller i ekstraordinære situasjoner.

Ny § 29 c skal lyde:

§ 29 c *Dokumentasjon*

Dyreholderen skal for hvert innsett dokumentere skriftlig følgende opplysninger om verpehønene i hvert hus:

- a) hvor mange høner som settes inn
- b) hvor stort bruksarealet er
- c) hvilken rase eller hybrid som settes inn
- d) vurderingene og rådene som veterinæren gir dem
- e) resultatet av målingene med velferdsindikatorer og eventuelle gjennomførte tiltak.
- f) all sykdom og skade hos hønene og all medisinsk behandling av hønene
- g) hvor mange høner som ved hvert tilsyn er funnet døde eller er blitt avlivet, med angivelse av dødsårsaken dersom det er mulig, eller avlivingsgrunn
- h) hvor mange høner som er igjen i flokken når hønene slaktes eller avlives.

Opplysningene i bokstavene a, b og c journalføres ved innsett, bokstavene d, e og h ved behov eller når vurderingen og målingene foretas og bokstavene f og g fortløpende. All dokumentasjon som er omtalt i denne paragrafen, skal oppbevares i minimum 3 år og være tilgjengelig ved inspeksjoner eller andre forespørsler fra Mattilsynet.

§ 30 annet ledd skal lyde:

For avlssdyr av tamhøns av slakterase skal *individtettheten* ikke overstige 7 dyr per m². Hvis ikke alle fuglene kan utføre normale bevegelser, må *individtettheten* reduseres så mye som nødvendig.

§ 30 tredje ledd oppheves

Nåværende fjerde ledd i § 30 blir nytt tredje ledd

§ 31 første ledd skal lyde:

For avlsdyr av tamhøns av verperase og slakterase gjelder samme krav som for verpehøns i innredede bur. For avlsdyr av slakterase skal *individtettheten* ikke overstige 6 dyr *per m²*. Hvis ikke alle fuglene kan utføre normale bevegelser, må *individtettheten* reduseres så mye som nødvendig.

§ 32 skal lyde:

§ 32 *Krav til hold av kalkun*

For avlsdyr av kalkun skal *individtettheten* ikke overstige 4 høner *per m²*, og ikke overstige 2 haner *per m²*.

§ 33 skal lyde:

§ 33 *Krav til oppdrett i løsdriftssystemer*

Ved oppdrett av livkylling i løsdrift skal *individtettheten* ikke overstige 15 fugler *per m²* etter 12 ukers alder, og ikke overstige 12 fugler *per m²* etter 17 ukers alder. Dette kan fravikes ved tilvenning i verpehuset.

Ved oppdrett i fleretasjesystemer skal *individtettheten* ikke overstige 24 fugler *per m²* bruksareal etter 5 ukers alder og *til og med* 16 ukers alder. Ved oppdrett etter 16 ukers alder skal *individtettheten* ikke overstige 22 fugler *per m²* bruksareal.

§ 34 skal lyde:

§ 34 *Krav til oppdrett i bur.*

Ved oppdrett av livkylling i bur skal *individtettheten* ikke overstige 28 fugler *per m²* etter 5 ukers alder og ikke overstige 15 fugler *per m²* etter 17 ukers alder.

Burene skal være så høye at fuglene kan utføre parring uten risiko for skade.

Ny § 34 b skal lyde:

§ 34 b *Oppdrettssystemer og melding fra dyreholdere som driver med oppal*

Avlsdyr og verpehøns skal holdes i samme type oppdrettssystem de hadde som livkylling.

Dyreholdere som driver med oppal, skal senest ved levering, informere eggprodusenten om hvilket system hønene er alet opp i, rase eller hybrid, antall fugler, klekkedato, dødeligheten i oppalet, helsestatus, vaksinasjon og eventuell medisinsk behandling.

§ 35 a annet ledd skal lyde:

Slaktekylling-produsenter som er tilknyttet et dyrevelferdsprogram *godkjent* av Mattilsynet, kan produsere ved en dyretetthet på maksimalt 36 kg/m². For å kunne produsere ved *tettheter f.o.m. 34 kg/m²*, må i tillegg kravene i vedlegg 2 og 3 oppfylles.

§ 35 b første ledd skal lyde:

Dyreholdere som holder slaktekylling, skal være tilknyttet et dyrevelferdsprogram. Programmet skal godkjennes av Mattilsynet. Dyrevelferdsprogram for slaktekylling skal som minimum stille krav til dyreholderen om å

- a) *ha dyrefaglig kompetanse om velferd for slaktekylling*
- b) *ha ekstern og intern revisjon av dyreholdet*
- c) *ha avtale med veterinær som skal besøke dyreholdet og vurdere og gi råd om velferden for kyllingene minst 2 ganger i året*
- d) *delta i fothelseprogram med tilhørende utregning av tråputepoeng, som anvendes på alle flokker som slaktes*
- e) *rette opp påpekte mangler.*

§ 35 b fjerde ledd skal lyde:

Ved introduksjon i programmet kreves tre innsett med A på rad for å øke maksimal tetthet fra 34 til 36 kg. Produsenter som kan dokumentere tre innsett med A på rad rett i forkant for introduksjon, kan øke maksimal tetthet fra 34 til 36 kg umiddelbart. Deretter påvirker oppnådd nivå tettheten slik:

Tillatt maks tetthet	Oppnådd nivå	Konsekvenser påfølgende innsett	i
Over 25 kg t.o.m. 33 kg	Ett innsett med A	Økning med maks 2 kg.	
<i>F.o.m. 34 kg t.o.m. 36 kg</i>	Tre innsett med A på rad	Økning med maks 2 kg.	
Over 25 kg t.o.m. 36 kg	Ett innsett med B	Reduksjon med 3 kg.	
	Unntak: etter fire innsett med A på rad gir ett innsett med B	Ingen endring.	
Over 25 kg t.o.m. 36 kg	Ett innsett med C	Reduksjon med 5 kg.	

§ 35 c skal lyde:

§ 35 c *Dyrevelferdsplan*

Ved hold av slaktekylling skal dyreholderen ha en skriftlig plan for hvordan slaktekyllingene sikres en god velferd. Planen skal som et minimum beskrive

- a) *rutinene for å sikre at alle som har ansvar for å stille kyllingene, er kompetente, kjenner igjen tegn på dårlig dyrevelferd og vet hva de skal gjøre hvis kyllingene viser tegn på dårlig dyrevelferd*
- b) *hvordan kyllingene blir tatt hånd om når de er syke, skadde eller svake, eller viser tegn på dårlig velferd*
- c) *rutiner for å sikre at kyllingene blir tatt vare på i nødstilfelle, som når dyreholderen ikke selv kan ta vare på kyllingene eller i ekstraordinære situasjoner.*

Ny § 35 d skal lyde:

§ 35 d *Dokumentasjon*

Dyreholderen skal for hvert innsett dokumentere skriftlig følgende opplysninger om kyllingflokker i hvert hus:

- a) hvor mange kyllinger som settes inn
- b) hvor stort bruksarealet er
- c) hvilken rase eller hybrid som settes inn
- d) tråputepoeng registrert på slakteriet
- e) all sykdom og skade hos kyllingene og all medisinsk behandling av kyllingene
- f) vurderingene og rådene som veterinæren gir dem
- g) hvor mange kyllinger som ved hvert tilsyn er funnet døde eller er blitt avlivet, med angivelse av dødsårsak dersom det er mulig, eller avlivingsgrunn
- h) hvor mange kyllinger som er igjen i flokken etter at kyllinger eventuelt er plukket ut for salg eller slakting.

Ved tettheter av kylling f.o.m. 34 kg/m² kreves i tillegg dokumentasjon for de krav som er omtalt i vedlegg 2 og 3.

Opplysningene i bokstavene a, b, c og d journalføres ved innsett, bokstavene f og h ved behov eller når vurderingen foretas og bokstavene e og g fortløpende. All dokumentasjon som er omtalt i denne paragrafen, skal oppbevares i minimum 3 år og være tilgjengelig ved inspeksjoner eller andre forespørsler fra Mattilsynet.

§ 37 skal lyde:

§ 37 Dyrevelferdsprogram

Dyreholdere som holder kalkun for kjøttproduksjon, skal være tilknyttet et dyrevelferdsprogram. *Programmet skal godkjennes* av Mattilsynet. Dyrevelferdsprogrammet skal som minimum *stille krav til dyreholderen om å*

- a) *ha dyrefaglig kompetanse om velferd for kalkun*
- b) *ha ekstern og intern revisjon av dyreholdet*
- c) *ha avtale med veterinær som skal besøke dyreholdet og vurdere og gi råd om velferden for kalkunene minst 2 ganger i året*
- d) *delta i fothelseprogram med tilhørende utregning av tråputepoeng, som anvendes på alle flokker som slaktes*
- e) *rette opp påpekte mangler.*

Fothelseprogrammet baserer seg på vurdering av kalkunhønene sine tråputer på slaktetidspunktet, med etterfølgende klassifisering i fire klasser:

Klasse 0: Uten anmerkninger

Klasse 1: Lett skade

Klasse 2: Grov skade, mindre enn 50% av tråputens areal.

Klasse 3: Grov skade, mer enn 50% av tråputens areal.

Er det grov skade på mindre enn 50% av tråputens areal, men samtidig grov skade på en eller flere tær, skal tråputen klassifiseres i klasse 3.

Tråputepoeng beregnes på bakgrunn av klassifiseringen i annet ledd og inndeles i nivåene A, B, C og D.

Individtettheten ved innsett av daggamle kalkunkyllinger påvirkes som følge av oppnådd tråputepoeng fra foregående innsett slik:

Nivå	Poengsum (gjennomsnitt av tråputepoeng til alle slaktede kalkunhøner)	Individtetthet av daggamle kalkunkyllinger/m ² i påfølgende innsett
A	150-179	4,6

<i>B</i>	<i>180-209</i>	<i>4,5</i>
<i>C</i>	<i>210-239</i>	<i>4,4</i>
<i>D</i>	<i>240 eller høyere</i>	<i>4,3</i>

Hvis forhold som ligger utenfor produsentens kontroll medfører høy klassifisering for ett innsett, kan Mattilsynet etter søknad, fatte vedtak om at oppnådd poengsum ikke skal medføre nedsatt individtetthet i påfølgende innsett.

Ny § 37 a skal lyde:

§ 37 a *Velferdsplan*

Ved hold av kalkun for kjøttproduksjon skal dyreholderen ha en skriftlig plan for hvordan kalkunene sikres en god velferd. Planen skal som et minimum beskrive

- a) rutinene for å sikre at alle som har ansvar for å stelle kalkunene, er kompetente, kjenner igjen tegn på dårlig dyrevelferd og vet hva de skal gjøre hvis kalkunene viser tegn på dårlig dyrevelferd
- b) hvordan kalkunene blir tatt hånd om når de er syke, skadde eller svake, eller viser tegn på dårlig velferd
- c) rutiner for å sikre at kalkunene blir tatt vare på i nødstilfelle, som når dyreholderen ikke selv kan ta vare på kalkunene eller i ekstraordinære situasjoner.

Ny § 37 b skal lyde:

§ 37 b *Dokumentasjon*

Dyreholderen skal for hvert innsett dokumentere skriftlig følgende opplysninger om kalkunene i hvert hus:

- a) hvor mange kalkuner som settes inn
- b) hvor stort bruksarealet er
- c) hvilken rase eller hybrid som settes inn
- d) tråputepoeng registrert på slakteriet
- e) all sykdom og skade hos kalkunene og all medisinsk behandling av kalkunene
- f) vurderingene og rådene som veterinæren gir dem
- g) hvor mange kalkuner som ved hvert tilsyn er funnet døde eller er blitt avlivet, med angivelse av dødsårsak dersom det er mulig, eller avlivingsgrunn
- h) hvor mange kalkuner som er igjen i flokken etter at kalkuner eventuelt plukkes ut for salg eller slaktes.

Opplysningene i bokstavene a, b, c og d journalføres ved innsett, bokstavene f og h ved behov eller når vurderingen foretas og bokstavene e og g fortløpende. All dokumentasjon som er omtalt i denne paragrafen, skal oppbevares i minimum 3 år og være tilgjengelig ved inspeksjoner eller andre forespørsler fra Mattilsynet.

Kapittel XI. Administrative bestemmelser

Vedlegg 3 nummer 1 og 2 skal lyde:

1. Ved dyretetthet *f.o.m* 34 kg/m² skal dyreholderen sørge for at dokumentasjonen som følger flokken, inneholder *følgende opplysninger*: daglig dødelighetsrate, *summen av den daglige dødeligheten under hele innsettet* etter dyreholderens beregning og hvilken rase eller hybrid flokken består av.

Versjon 2021.08.27

2. Under tilsyn av Mattilsynet skal slakteriet registrere opplysningene nevnt under punkt 1 sammen med antall dyr som er døde ved ankomst slakteri med angivelse av produsent og bedriftsenhet/kyllinghus. Riktigheten av dataene og *summen av den daglige dødeligheten under hele innsettet* skal kontrolleres i forhold til antall døde dyr ved ankomst slakteri og antall dyr som blir slaktet.

II

Endringene trer i kraft straks.

UTKAST